

Řád duchovenské služby

Církve Československé husitské
(Úplné znění)

ve znění novelizace
přijaté usnesením Církevního zastupitelstva ze 7.12. 2002

Sněmovní usnesení ze dne 16.8.1981, č.j. 3094/80-I/1 a 1543-b/81-I/1 novelizované usnesením církevního zastupitelstva ze dne 19.5.1984 a usneseními církevního zastupitelstva ze dne 19.9.1992, 14.5.1994 a 3.-4.10.1997, dále na základě novelizace Řádu duchovenské služby (ŘDS) schválené Církevním zastupitelstvem dne 7.prosince 2002 za účelem uvedení jeho ustanovení do souladu s Ústavou přijatou 3.zasedáním VIII.sněmu CČSH 19.10.2002, zní Řád duchovenské služby, jak je dále uvedeno.

:

"I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista. Vy však jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého obdivuhodného světla."
(1 Petrova 2,5 a 9)

Pravým knězem Božího lidu je obětovaný, vzkříšený a oslavený Ježíš Kristus. Svolává nás a vždy znovu sjednocuje v jedinou, svatou a obecnou církev tak, jak ji založil, když si vyvolil, vyučil a jedinečným posláním pověřil kruh apoštolů. Z jeho milosti je i společenství církve jako společenství svatého kněžstva vyvoleno k obětímu obecenství v jediné, pravé a provždy dostačující oběti Kristově.

Podíl na tomto svěřeném obecném kněžství Kristovy církve je dán každému, kdo byl svátostí křtu vtělen do obecenství Boží církve, ve svátosti večeře Páně se vždy znovu sjednocuje se svým Spasitelem a je upevňován ve víře slyšením slova Božího a přijímáním dalších svátostí. Církev plní své kněžské poslání zvěstovat spásu všem lidem tak, že společně novým životem z Krista slouží světu, aby v něm rostly víra, naděje, láska a pokoj.

V tomto společném kněžském díle vykonává církev určité odpovědné kněžské služby, jimiž je celé společenství církve udržováno, upevňováno, k službě světu posilováno a obnovováno. Jsou to služba slovem Božím, služba pastýřská a služba svátostná. Tyto služby církev přenáší na připravené, způsobilé a osvědčené bratry a sestry, a to svátostí svěcení kněžstva.

V přesvědčení o velké odpovědnosti, kterou za služby svého kněžství nese, s přáním, aby byly vykonávány v duchu křesťanské kázně k prospěchu církve i světa, a ve snaze uplatnit své normy naukové i pastorální v každodenním životě, vyhláší Církev československá husitská svým VI. řádným sněmem tento

ŘÁD DUCHOVENSKÉ SLUŽBY

I.

1. Církev československá husitská pečuje o řádné zvěstování Božího slova, a to kázáním, duchovní péčí, svým tiskem i jinými vhodnými formami; dbá na to, aby tam, kde její členové žijí, měli možnost se shromažďovat k uvědomělému prožívání Božího slova ve svátostném společenství; usiluje o zajištění pastýřské péče o všechny své členy. Proto ze svých řad vybírá osvědčené bratry a sestry a po prověření jejich připravenosti a způsobilosti je vysílá ke kněžským službám - k zvěstování Božího slova,

pastýřské péči, duchovní péči všeho druhu, konání bohoslužeb a vysluhování svátostí. Toto vyslání se děje svátostí svěcení kněžstva a církevním pověřením.

2. Duchovenskou službu, to jest službu kněžskou, učitelskou a pastýřskou, vykonávají:
a) v náboženských obcích faráři, další duchovní, duchovní s jáhenským svěcením (dále jen jáhnové), externí duchovní a v omezené míře na základě pověření diecézní rady kazatelé, katecheté a pastorační asistenti,

b) v diecézích biskupové, diecézní tajemníci a další diecézní pracovníci (pokud jsou duchovními CČSH), v rámci svých vikariátů jejich vikáři a v omezené míře na základě pověření diecézní rady kazatelé, katecheté a pastorační asistenti;

c) v celé církvi patriarcha, tajemník ústřední rady, ředitel kanceláře Úřadu ústřední rady, přednostové odborů a oddělení úřadu ústřední rady, profesori, učitelé a pomocní učitelé Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy a ředitel a spirituálové Husitské teologické koleje, pokud jsou duchovními Církve československé husitské a další pracovníci Úřadu ústřední rady (pokud jsou duchovními CČSH).

3. Svátost svěcení kněžstva vysluhují biskupové, kteří spolu s těmi, kdo svěcení doporučili, nesou odpovědnost za to, že je udílána v duchu křesťanské kázně a podle církevních řádů. Svátost vysluhují se spolusvětiteli, kteří spolu s nimi vyprošují pro svěcence milost Ducha svatého.

4. Diecézní rada může v náboženských obcích ustanovit kazatele, jejichž úkolem je pomoci zajistit pravidelné zvěstování Božího slova na všech místech, kde se členové církve shromažďují, a to konáním čtených pobožností a vedením shromáždění duchovní péče, případně i konáním pohřebních obřadů. Kazatelé nejsou svěceni, ale dostávají od diecézní rady pověření, které je vydáno pro určité místo, čas a funkce.

5. Diecézní rada může v náboženských obcích ustanovit katechety, jejichž úkolem je především pomoc v oblasti katechetiky. Katecheté nejsou svěceni, ale dostávají od diecézní rady pověření, které je vydáno pro určité místo, čas a funkce (viz 1/4 tohoto Řádu).

6. Diecézní rada může v náboženských obcích ustanovit pastorační asistenty jejichž úkolem je především pomoc v oblasti pastorační práce. Pastorační asistenti nejsou svěceni, ale dostávají od diecézní rady pověření, které je vydáno pro určité místo, čas a funkce (viz bod 4. tohoto Řádu).

II.

1. Církev je povinna přesvědčit se u kandidátů kněžství, zda vyšle k duchovenské službě osoby skutečně způsobilé a osvědčené. Výrazem církevní kvalifikace k duchovenské službě je svátost svěcení kněžstva. Bez jejího přijetí nelze udělit církevní pověření k duchovenské službě (s výjimkou služby kazatelské).

2. V duchu odkazu české reformace klade církev mimořádný důraz na mravní způsobilost každého duchovního, kterou je třeba osvědčit už v letech přípravy k duchovenské službě, a to především v osobních vztazích k členům duchovenského sboru a ke všem členům církve. Zvláštní důraz klademe na řádný manželský život duchovních, kandidátů kněžství a kazatelů. Tím, že Církev československá husitská dobrovolně kněžský celibát, dala duchovním možnost rozhodnout se jen mezi dobrovolným celibátem a řádným životem ve svátostném manželství.

3. Církev očekává od svých duchovních, od kandidátů kněžství i od kazatelů osvědčení v církevním životě a zachování církevní kázně. Jejich povinností je denní četba Písma a modlitba, účast na životě náboženské obce, na bohoslužbách i všech ostatních shromážděních. Církev jim ukládá, aby k této účasti vedli i své rodiny a společně s nimi přistupovali k svátostem, zvláště k večeři Páně. Prohloubenou účast na svátostném životě církve, jmenovitě na svátosti pokání, mají duchovní a spolu s nimi i bohoslovci a kazatelé prokazovat i ochotou k osobní zpovědi.

4. Pro velikou náročnost všech duchovenských služeb požaduje církev od všech duchovních i kazatelů náležitou míru odborné způsobilosti:

a) Diecézní rada smí pověřit službou kazatele jen toho, kdo absolvoval diecézní kazatelský kurs, zakončený příslušnými zkouškami; při nichž je třeba přihlížet i k všeobecnému vzdělání, zejména k znalostem spisovného jazyka. U kazatelů z povolání se předpokládá středoškolské studium, ukončené maturitní zkouškou.

b) K svátosti svěcení a k přijetí do duchovenské služby požaduje církev mravní a občanskou bezúhonnost, svéprávnost a zvláštní způsobilost, získanou studiem na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy (dle čl. 10 Ústavy CČSH). Pro udělení jáhenského svěcení je požadováno úspěšné ukončení tříletého teologického studia a pro udělení kněžského svěcení úspěšné ukončení pětiletého teologického studia. Výjimky uděluje ÚR na základě doporučení biskupa a diecézní rady.

c) K biskupské službě vyžaduje církev splnění podmínek, stanovených Ústavou CČSH a Organizačním řádem CČSH.

5. Ústřední rada před přijetím duchovních do služebního poměru a diecézní rady před jejich ustanovením budou dbát na jejich zdravotní způsobilosti tak, aby odpovídala požadavkům místa a služby, k níž mají být jmenováni.

III.

1. Duchovní, pamětlivi slibu, složeného ve svátosti svěcení, nastoupí duchovenskou službu tam, kde je církev podle svých potřeb pošle pracovat.

2. Duchovní v náboženské obci mají zejména tyto povinnosti:

a) Každou neděli a o církevních svátcích sloužit nejméně jedny bohoslužby (Farského liturgii) s kázáním podle kazatelského plánu. Tuto povinnost mají v zásadě všichni duchovní bez rozdílu.

b) Konat pobožnosti, zejména adventní, postní, májové, večerní (nešpory) a k různým zvláštním příležitostem.

c) Dle řádů církve vysluhovat svátosti křtu, večeře Páně, pokání a útěchy nemocných a obřad svátosti manželství a podílet se na svátostech biřmování a svěcení kněžstva.

d) Konat obřady mimosvátočné (například manželské jubileum, církevní pohřeb s kázáním a modlitbami a jiné).

e) Pečovat o křesťanskou kázeň v obcích, konat křesťanskou službu pokoje a smíření, pastorační a diakonii, a to pastoračními návštěvami, rozhovory a dopisy, návštěvami nemocných a dalších potřebných, sociální službou a jinými vhodnými způsoby.

Součástí pastýřské péče je vysluhování svátosti pokání. Při osobní zpovědi je každý kněz vázán zpovědním tajemstvím.

f) Konat biblické hodiny, vést shromáždění duchovní péče podle Základů řádu duchovní péče CČSH a vyučovat náboženství.

g) Organizovat a řídit sbor služby a odbor sociální práce.

h) Podle směrnic vést agendu farního úřadu, spravovat knihovnu farního úřadu, spisovnu a archiv náboženské obce, vést pamětní knihu, řádně a včas vyřizovat všechny písemnosti, dodržovat úřední hodiny a vést o své práci předepsané záznamy.

Duchovní, bydlící mimo náboženskou obec, v níž je ustanoven, je povinen být ve své obci nejméně pět dní v týdnu. (Výjimky povoluje diecézní rada.)

ch) Plnit povinnosti vyplývající z jejich členství v radě starších.

i) Účastnit se církevních sněmů, diecézních shromáždění, synod, vikariátních konferencí a shromáždění a plnit uložené úkoly a funkce.

j) Vypomáhat zastupováním duchovních v jejich nemoci, o dovolených a podobně, podle pokynu vikáře s vědomím diecézní rady. Tato povinnost se vztahuje i na administrování náboženské obce dle ustanovení diecézní rady.

k) Pokračovat ve svém teologickém studiu a dalším sebevzdělávání a podrobovat se předepsaným církevním zkouškám.

3. Jáhnové, pověření k službě v náboženské obci jako další duchovní, nevysluhují svátosti pokání a večeře Páně.

Při své službě, zejména při přípravě kázání a při svátosti křtu, útěchy nemocných a při svátosti manželství se řídí pokyny svých farářů, jimž jsou služebně podřízeni a kteří odpovídají za jejich přípravu a službu.

V případě, že místo faráře nelze obsadit duchovním, který byl vysvěcen na kněze, může být jáhen ustanoven na samostatné místo. Takovým ustanovením nabývá na základě pověření diecézní rady dočasně práv a povinností faráře, ne však kněze, je však povinen se při své přípravě řídit pokyny dozírajícího faráře, určeného mu diecézní radou. Toto ustanovení je zároveň pro jáhna závazkem, že v době, kterou určí ústřední rada, doplní své teologické vzdělání, aby mohl být vysvěcen na kněze. Nesplnění tohoto závazku může být důvodem k jeho odvolání.

4. Externí duchovní vykonávají službu v náboženských obcích na základě zvláštního pověření diecézní rady.

5. a) Kazatelé se při přijetí pověření diecézní rady zaváží k potřebné výpomoci v duchovní péči a sboru služby, k vedení čtených pobožností a pobožností a pohřebních obřadů, a to vždy pod přímou odpovědností svého faráře.

b) V případě nezbytné potřeby mohou být ústřední radou nebo diecézní radou ustanoveni jako kazatelé z povolání v církevní administrativě na ta duchovenská místa, která nevyžadují jako nezbytné vysokoškolské teologické vzdělání dle čl. 11 Ústavy CČSH v náboženské obci.

c) Kazatelé z povolání nesmí být ustanoveni jako samostatní duchovní správcové a smí vykonávat pouze úkony, stanovené pod písm. a,b) tohoto odstavce.

6. Vikáři, diecézní tajemníci a další diecézní pracovníci, tajemník ústřední rady, ředitel kanceláře Úřadu ústřední rady, přednostové odborů a oddělení Úřadu ústřední rady, jakož i profesori a učitelé Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy - duchovní Církve československé husitské vykonávají svou duchovenskou službu podle příslušných ustanovení církevních řádů Církve československé husitské (Ústava CČSH, Organizační řád CČSH, Statut ústřední rady CČSH a j.).

6. Biskupové řídí (dle Ústavy CČSH čl. 40 a násl.) duchovní správu diecézí, patriarcha duchovní správu celé církve. Přitom jsou jim svěřeny zejména tyto služby:

a) Sloužit ve všech obcích diecéze, patriarcha v celé církvi, bohoslužby a pobožnosti se zvěstováním Božího slova.

b) Konat dozorčí službu v diecézi, patriarcha v celé církvi, nad řádným zvěstováním Božího slova, vysluhováním svátostí a pastorační i duchovní péčí o všechny členy církve.

c) V pastýřské péči se věnovat především svěřeným duchovním a jejich rodinám, patriarcha rovněž biskupům a jejich rodinám.

d) Konat učitelskou službu vedením teologických poradních sborů, patriarcha vedením ideové rady, řízením synod, ideovým vedením teologických konferencí a seminářů a kazatelských kursů a dozorčí službou nad úrovní odborně teologické práce v diecézi, patriarcha v celé církvi, nad řádnou přípravou kazatelů, bohoslovců a jáhnů a nad pokračujícím studiem duchovních.

e) Spolu s diecézní radou řídit správu diecéze, patriarcha spolu s ústřední radou správu celé církve, dohlížet na všestrannou řádnou správu náboženských obcí a okrsků, patriarcha diecézí, a pečovat o řádný chod církevní administrativy.

f) Vysluhovat se spolusvětiteli svátost svěcení kněžstva a s farářem a předsedou (pověřeným členem) rady starších svátost biřmování, vysluhovat další svátosti a konat mimosvátostné úkony (např. slib členů rady starších).

g) K úkolům biskupů, patriarchy a jimi pověřených církevních pracovníků patří zastupování Církve československé husitské na ekumenickém poli, v mezinárodních stycích a v organizacích, usilujících o spravedlnost a pokoj.

8. Duchovní a kazatelé jsou za svou službu odpovědni Pánu Ježíši Kristu, který je k této službě vysílá. Jeho Duchem mají naplňovat všechno své mravní snažení i pracovní úsilí.

Dále jsou odpovědni své církvi. V ní a spolu s ní mají pokračovat v reformačním úsilí, jak bylo započato hnutím husitským a našlo své pokračování v díle zakladatelské generace naší církve.

Kazatelé a jáhnové jsou za svou službu odpovědni svému faráři (dozírajícímu faráři) a radě starších; faráři shromáždění své obce a vikáři a spolu s ním diecézní radě a svému biskupovi; biskupové diecéznímu shromáždění a spolu s patriarchou církevnímu zastupitelstvu a církevnímu sněmu.

IV.

1. Církev ukládá svým duchovním povinnost všestranné péče o život církve a její dílo a klade na ně odpovědnost za službu církve světu. Proto na sebe prostřednictvím svých volených orgánů (ústřední rady, diecézních rad a rad starších) bere i povinnost zajistit všem svým duchovním a kazatelům náležitosti k jejich službě, které tento řád uvádí.

2. Církev přijímá své duchovní jako pastýře a hlasatele nároků Božího slova na život křesťana. Připraveni odborným studiem a posílení ve svátosti svěcení kněžstva milostí Ducha svatého jsou duchovní oprávněni volat členy církve Božím slovem ke křesťanské kázni. Zejména členové ústřední rady, diecézních rad, rad starších, kazatelé i ostatní, kdo přijali jakoukoliv církevní službu, budou pro příklad ostatním členům církve toto právo svých duchovních ochotně a rádi respektovat a podporovat jejich autoritu, rostoucí z autority Božího slova.

3. Duchovní i kazatelé mají právo na duchovní podporu církve a na pastorační péči biskupů pro sebe a pro své rodiny.

Členové církve se za své duchovní i kandidáty kněžství (bohoslovce) často modlí, zejména při bohoslužbách v den Hodu Božího velikonočního, kdy je ve všech náboženských obcích společná liturgická modlitba za bohoslovce, a v den Hodu Božího svatodušního, kdy je společná liturgická modlitba za duchovní církve.

4. Duchovní mají právo získat předepsané odborné vzdělání a pokračovat v odborném studiu.

Ústřední rada pravidelně svolává komise ideové rady a každoročně organizuje teologické konference a kursy pro kazatele i pracovníky církve.

Diecézní rady pravidelně svolávají porady teologických poradních sborů a organizují teologické semináře a kursy pro kazatele.

Všem duchovním, bohoslovcům i kazatelům zajistí církev prostřednictvím příslušných orgánů hmotné podmínky k odbornému studiu.

5. Duchovní, včetně jáhnů, i kazatelé z povolání, pověření dle odd. III. odst. 4 písm. b) tohoto Řádu, mají právo na duchovenské požitky.

Duchovním a kazatelům z povolání, kteří jsou ustanoveni na systematizovaná místa v duchovní správě, ve školství, v církevní administrativě nebo v ústavech pro výchovu duchovních, náleží (pokud není při ustanovení určeno jinak) plat, vyplácený podle mzdových předpisů, platných pro CČSH, a dávky z nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení dle platných předpisů.

Duchovní mají nárok na dovolenou, jejíž délku stanoví ústřední rada svým usnesením (s přihlédnutím k obecným zásadám). Duchovní může svou dovolenou nastoupit jen se souhlasem diecézní rady, po dohodě s vikářem a informování rady starších po zajištění řádného zastoupení.

6. Církev dle svých možností zajišťuje duchovním služební byt.

Dále jim poskytuje liturgický oděv a úhradu všech jejich skutečných výloh při služebních úkonech podle platných předpisů (pokud nejsou hrazeny jiným způsobem). V případě potřeby jim poskytne nutnou sociální výpomoc.

Externím duchovním a kazatelům církev poskytuje úhradu při služebních úkonech podle platných předpisů. Může jim poskytnout i potřebnou sociální výpomoc.

7. Duchovní mají právo požadovat od své církve potřebnou právní ochranu.

V.

V souladu s Ústavou Církve československé husitské (CČSH), v souladu s Organizačním řádem CČSH a v návaznosti na nález Ústavního soudu ČR sp.zn.I. ÚS 211/96 z 26.3.1997 se v podrobnostech pro vyslání faráře, dalšího duchovního a jáhna (dále též jen "duchovní") ke kněžským službám (čl.I. odst.1 tohoto řádu), tedy pro jeho přijetí do služebního poměru k církvi a k ustanovení do funkce v organizační jednotce církve, t.j. v náboženské obci, v diecézi, v Úřadu ÚR CČSH, popř. v další organizační jednotce církve, pokud je podle církevních řádů zřízena, dále pro změnu a skončení služebního poměru, stanoví :

Článek první Obecná ustanovení

(1) Služební poměr duchovního k církvi je právním vztahem založeným především na ustanoveních církevních řádů a dalších předpisů, schválených k tomu příslušnými orgány církve v souladu se státními zákony.

(2) Služební poměr duchovního k církvi není pracovním poměrem ve smyslu obecných pracovněprávních předpisů, proto se tyto předpisy pro přijetí duchovního do služebního poměru v církvi, pro změnu a zánik tohoto služebního poměru, pro ustanovení do funkce, přeložení do jiného místa, převedení na jinou funkci a pro odvolání z funkce nepoužijí a platí výlučně řády a další předpisy církve. V ostatních záležitostech služebního poměru se použijí obecné pracovněprávní předpisy pouze ve věcech, o nichž to výslovně stanoví tento řád (článek pátý).

(3) Služební poměr je právním vztahem k církvi, v němž práva a povinnosti vznikají mezi právními subjekty, jimiž jsou duchovní, na straně jedné a církev, jednající příslušnou církevní právnickou osobou - organizační jednotkou (dle řádů církve a registrace u ministerstva kultury ČR nebo u ministerstva kultury SR), na straně druhé.

Těmito organizačními jednotkami církve pro účely služebního poměru duchovního a pro účely tohoto řádu jsou: diecéze pro duchovní ustanovené v náboženské obci a při diecézní radě či v úřadu diecézní rady, ústřední rada pro duchovní ustanovené při ústřední radě či v úřadu ústřední rady a dále pro duchovní ustanovené v Diakonii a misii CČSH.

Tyto organizační jednotky plní ve vztahu k duchovním, v rámci těchto jednotek ustanoveným, úkoly podle řádů a dalších předpisů církve a obdobně též úkoly jinak příslušející zaměstnavatelům podle obecných právních předpisů, pokud se vztahují též na služební poměr duchovních, zejména ve věcech jejich odměňování, daně z příjmů, pojištění zdravotního, sociálního, nemocenského, apod. Organizační jednotka církve je na straně církve právním subjektem, který je vůči duchovnímu účastníkem služebního vztahu ve své působnosti a účastníkem řízení ve všech věcech služebního poměru duchovního ve vztahu ke třetím osobám, státním a jiným orgánům a institucím, avšak s tím, že rozhodování o přijetí do služebního poměru a o propuštění ze služebního poměru přísluší ústřední radě.

(4) a) Služební poměr se, po předchozím usnesení ústřední rady o přijetí do služeb církve, zakládá písemnou služební smlouvou, podepsanou duchovním a příslušným orgánem organizační jednotky, v jejímž rámci je duchovní ustanoven a písemným dekretem, vydaným tímto orgánem.

b) Služební smlouva obsahuje datum rozhodnutí ústřední rady o přijetí do služebního poměru, ustanovení o tom, že se smlouva sjednává pro výkon služeb

duchovního ve služebním poměru k církvi, ustanovení o dni vzniku služebního poměru, ustanovení o tom, že funkce a místo výkonu duchovenské služby je stanoveno v dekretu o ustanovení do funkce, ustanovení o tom, na jakou dobu se služební poměr sjednává, obecný odkaz na církevní předpisy, jimiž se duchovenská služba řídí, ustanovení o předpisech, jimiž se řídí odměňování duchovních, popřípadě též další náležitosti, určené ústřední radou.

c) Dekret o ustanovení do funkce obsahuje zejména datum rozhodnutí příslušného orgánu o ustanovení do funkce, místo výkonu duchovenské služby, funkci, do níž je duchovní ustanoven, den nástupu do funkce a rozsah služebního úvazku v souladu s usnesením ústřední rady o přijetí do služebního poměru, označení organizační jednotky, vykonávající ve vztahu k duchovnímu úkoly, jinak příslušející zaměstnavatelům (podle církevních předpisů a obecných právních předpisů, pokud se vztahují též na služební poměr duchovního), ustanovení o odměňování, popřípadě další náležitosti, určené ústřední radou. Dekret se ustanovenému duchovnímu vydává teprve po oboustranném podpisu služební smlouvy.

d) Služební poměr lze sjednat

- a) na zkušební dobu
- b) na dobu určitou
- c) na dobu neurčitou

(5) Služební poměr na zkušební dobu se sjednává vždy s uchazečem, který skončil studium předepsané pro ustanovení duchovním církve a dosud funkci duchovního nezastával, dále s uchazečem, přicházejícím z jiné církve.

V případě přijetí do služebního poměru na zkušební dobu platí, že rovněž ustanovení do funkce je určeno na zkušební dobu. Zkušební doba nesmí být delší 6 měsíců.

(6) Služební poměr sjednaný na zkušební dobu, se uplynutím zkušební doby mění na služební poměr na dobu neurčitou, pokud alespoň jeden týden před uplynutím zkušební doby není ze strany duchovního nebo ze strany církve písemně druhé straně oznámeno, že služební poměr končí, anebo není v téže době sjednan služební poměr na dobu určitou..

(7) Služební poměr je sjednán na dobu určitou, pokud je to výslovně uvedeno v rozhodnutí ústřední rady o přijetí do služebního poměru nebo v rozhodnutí o změně služebního poměru, dosud sjednaného na dobu neurčitou.

(8) Není-li služební poměr sjednán na zkušební dobu nebo na dobu určitou, platí, že jde o služební poměr sjednaný na dobu neurčitou.

(9) Služební poměr může být sjednán na částečný služební úvazek, v rozsahu uvedeném v rozhodnutí ústřední rady o přijetí do služebního poměru.

(10) Změnou služebního poměru duchovního se rozumějí právní vztahy vzniklé z účinného (pravomocného) rozhodnutí k tomu příslušného orgánu církve

a) o převedení duchovního na jinou funkci v rámci místa, v němž je ustanoven
b) o přeložení duchovního a jeho ustanovení do jiného místa v rámci působnosti téže organizační jednotky, anebo do jiného místa v rámci jiné organizační jednotky církve

c) o změně rozsahu služebního úvazku, vždy po umožnění, aby se duchovní k věci vyjádřil před rozhodujícím církevním orgánem..

(11) Působnost církevních orgánů ve věci služebního poměru duchovního je rozdělena takto:

a) ústřední rada v rámci církve v příslušném státě rozhoduje

1. o přijetí do služebního poměru, na základě rozhodnutí, resp.návrhu rozhodnutí, příslušné organizační jednotky o ustanovení duchovního do funkce, popřípadě přijetí do služebního poměru zamítá

2. o propuštění ze služebního poměru na základě návrhu příslušného orgánu organizační jednotky církve či pravomocného rozhodnutí kárného orgánu, popřípadě návrh na propuštění zamítá, vždy po poskytnutí možnosti slyšení duchovního před ústřední radou

3. o schválení dohody o skončení služebního poměru, sjednané mezi duchovním a organizační jednotkou církve, popřípadě schválení dohody zamítá

4. o zániku služebního poměru na základě rezignace duchovního, projednané v příslušném orgánu organizační jednotky, přičemž rezignaci nemůže odmítnout

5. o odvolání duchovního proti rozhodnutí orgánu organizační jednotky o změně služebního poměru, jde-li o přeložení do jiné organizační jednotky církve
b) organizační jednotka církve v rámci své působnosti rozhoduje

1. o ustanovení duchovního do funkce v rámci působnosti této organizační jednotky, po udělení svátosti svěcení, pokud je vysvěcení předpokladem výkonu funkce, vždy po projednání s radou starších náboženské obce a s duchovním, s tím, že účinnost ustanovení nastává nejdříve dnem vzniku služebního poměru, anebo dnem uvedeným v rozhodnutí, pokud jde o ustanovení duchovního, který již je ve služebním poměru k církvi

2. o změnách služebního poměru duchovního (přeložení do jiného místa v okruhu působnosti organizační jednotky, změna funkce v rámci místa, v němž je duchovní ustanoven, změna rozsahu služebního úvazku), včetně přeložení do jiného místa v jiné organizační jednotce po předchozím souhlasu příslušného orgánu této organizační jednotky a vždy po projednání s duchovním a s radami starších příslušných náboženských obcí

3. o odvolání z funkce duchovního, jehož účinnost nastane dnem zániku služebního poměru, pokud ve výjimečných případech není ze závažných důvodů účinnost odvolání stanovena dříve, popřípadě nastane dnem, kdy takto odvolaný duchovní byl ustanoven v jiné organizační jednotce

4. o schválení písemné dohody o skončení služebního poměru, jejíž účinnost však nastává nejdříve dnem schválení dohody ústřední radou

5. o přijetí písemné rezignace duchovního na službu v církvi, spojenou se skončením služebního poměru v církvi, přičemž rezignaci nemůže odmítnout a zánik služebního poměru nastává dnem uvedeným v rezignaci, nejdříve však dnem projednání rezignace v nejbližším zasedání ústřední rady či dnem tohoto nejbližšího zasedání ústřední rady, byť zde rezignace projednána nebyla

c) působnost církevního sněmu k volbě patriarchy, působnost církevního zastupitelstva ke jmenování správce církve, působnost diecézního shromáždění k volbě biskupa, dále působnost diecézní rady ke jmenování správce diecéze, je upravena v Ústavě.

(12) Služební poměr je založen dnem usnesení ústřední rady o přijetí do služebního poměru, tímto dnem však služební poměr nevzniká.

(13) Po jeho založení služební poměr vzniká dnem, k němuž je duchovní ustanoven usnesením diecézní rady do funkce, nejdříve však dnem nástupu duchovního do funkce. Pokud by duchovní bez vážných důvodů, anebo bez předchozí dohody s biskupem nenastoupil do funkce do 7 dnů ode dne, k němuž je ustanoven, nevznikne služební poměr a usnesení diecézní rady o ustanovení do funkce a usnesení ústřední rady o přijetí do služebního poměru bez dalšího uplynutím této doby zanikají, pokud by diecézní rada ve věci ustanovení a ústřední rada ve věci přijetí do služebního poměru nerozhodly k odůvodněné žádosti duchovního jinak.

(14) Rozhodnutí ústřední rady ve věcech služebního poměru duchovního je konečné a není proti němu přípustné odvolání. Tím však není dotčena působnost Právní rady církve.

(15) Všechny služebněprávní úkony, směřující ke vzniku, změně nebo zániku služebního poměru, musí být v písemné formě doručeny duchovnímu, jehož se týkají, jinak jsou neplatné.

(16) Rozhodování ve věcech služebního poměru ve smyslu odst. (11), písm. a) a b):

a) o ustanovení duchovního do funkce v náboženské obci nebo na diecézi nebo o jeho odvolání z funkce rozhoduje vždy usnesením diecézní rada, o ustanovení duchovního do funkce v úřadu ústřední rady nebo o jeho odvolání rozhoduje vždy usnesením ústřední rada, o ustanovení duchovního do funkce v rámci Diakonie a misie (DaM) rozhoduje rovněž ústřední rada.

Rozhodne-li diecézní rada o odvolání duchovního z funkce, je povinna navrhnout ústřední radě přijetí usnesení o skončení služebního poměru. Pokud ústřední rada neschválí usnesení o skončení služebního poměru, ruší se tímto dnem usnesení církevního orgánu o odvolání z funkce, které však může být orgánem organizační jednotky nahrazeno usnesením o přeložení do jiného místa nebo o převedení na jinou činnost v rámci organizační jednotky, kde duchovní působí.

b) o přijetí do služebního poměru a o jeho skončení rozhoduje vždy ústřední rada. Na základě usnesení o skončení služebního poměru tento služební poměr zaniká dnem v tomto usnesení uvedeném, nejdříve však dnem následujícím po dni přijetí tohoto usnesení. K datu zániku služebního poměru zaniká též ustanovení do funkce, pokud nezaniklo již předtím na základě usnesení o odvolání z funkce.

(17) O změnách služebního poměru (přeložení do jiného místa, převedení na jinou činnost, změna rozsahu služebního úvazku) v rámci organizační jednotky církve rozhoduje u duchovních ustanovených v náboženských obcích nebo na diecézi usnesením vždy diecézní rada, buď z vlastní iniciativy nebo k návrhu rady starších nebo biskupa, popřípadě též k návrhu ústřední rady nebo patriarchy. Proti rozhodnutí diecézní rady je přípustné odvolání duchovního, jehož se rozhodnutí týká, o němž s konečnou platností rozhoduje ústřední rada. Ústřední rada v rámci odvolacího řízení, k němuž přizve duchovního, buď odvolání zamítne nebo zruší usnesení diecézní rady. Z vlastní iniciativy může postupem podle tohoto řádu rozhodnout o změně služebního poměru v rámci téže organizační jednotky též ústřední rada.

(18) O změnách služebního poměru u duchovních ustanovených v úřadu ústřední rady rozhoduje usnesením ústřední rada, po předchozím projednání s příslušnou diecézní radou, jde-li o přeložení do organizační jednotky v rámci určené diecéze .

(19) Rozhodnutí ústřední rady ve věcech služebního poměru duchovního je konečné a není proti němu přípustné odvolání. Tím však není dotčena působnost Právní rady církve.

(20) Všechny služebněprávní úkony, směřující ke vzniku, změně nebo zániku služebního poměru, musí být písemně doručeny duchovnímu, jehož se týkají.

Článek druhý

Postup při přijetí do služebního poměru, jeho založení a vznik

(1) Přijetí duchovního do služebního poměru k církvi a ustanovení do funkce v příslušné organizační jednotce církve, ve smyslu předchozích ustanovení této části řádu vždy předchází udělení svátosti svěcení v souladu s církevními řády a dalšími církevními předpisy, s tím, že svěcení může být uskutečněno teprve poté, kdy uchazeč o duchovenskou službu, splňující předepsané podmínky, podepsal či podal písemnou žádost o přijetí do služebního poměru, obsahující potřebné náležitosti, stanovené usnesením ústřední rady.

(2) Přijetí duchovního do služeb církve projednávají k tomu příslušné církevní orgány na základě písemné žádosti duchovního, doložené předepsanými doklady, stanovenými usnesením ústřední rady.

(3) Při projednání ustanovení do funkce v náboženské obci, v diecézi a přijetí duchovního do služebního poměru, se postupuje dále uvedeným způsobem:

a) písemnou žádost o ustanovení do funkce a přijetí do služebního poměru předkládá uchazeč v té diecézi, v níž má být duchovní ustanoven

b) žádost projedná diecézní rada na základě stanoviska biskupa a stanoviska rady starších náboženské obce, v níž má být ustanoven, která jsou přednesena nebo přečtena na zasedání diecézní rady.

Svým usnesením diecézní rada buď

ba) rozhodne o ustanovení do funkce s uvedením organizační jednotky a data ustanovení, jehož účinnost podmíní usnesením ústřední rady o přijetí do služebního poměru a současně navrhne přijetí do služebního poměru,

bb) nebo žádost zamítne.

Pokud by diecézní rada rozhodla kladně o ustanovení do funkce a o návrhu přijetí do služebního poměru v rozporu se stanoviskem biskupa nebo rady starších náboženské obce, je třeba k usnesení připojit zdůvodnění. V případě odmítnutí žádosti je třeba vždy připojit k usnesení odůvodnění, ať je či není v souladu se stanoviskem biskupa a rady starších.

c) biskup předloží žádost spolu s výpisem ze zápisu diecézní rady o jejím projednání nejbližšímu zasedání ústřední rady a připojí dokumentaci tohoto projednání, zejména žádost uchazeče s předepsanými přílohami, stanoviska biskupa a příslušné rady starších, přednesená při jednání. Tyto materiály musí být úřadu ústřední rady doručeny nejpozději 5 dní před zasedáním ústřední rady.

d) ústřední rada projedná diecézní radou buď schválený nebo zamítnutý návrh a svým usnesením rozhodne, zda se přijetí do služebního poměru schvaluje či neschvaluje. Pokud ústřední rada rozhodne o přijetí do služebního poměru, stanoví datum přijetí tak, aby bylo v souladu s datem navrhovaného ustanovení do funkce.

e) Pokud ústřední rada zamítne návrh na přijetí do služebního poměru, zaniká k tomuto datu současně usnesení diecézní rady o ustanovení do funkce.

(4) Dojde-li na základě shora uvedeného postupu ke vzniku služebního poměru duchovního

a) ustanoveného v náboženské obci nebo v diecézi, plní úkoly, které jinak přísluší podle právních předpisů zaměstnavateli, diecéze, zastoupená diecézní radou, a to ve věcech služebního poměru podle církevních řádů a předpisů, popř. též podle pracovněprávních předpisů ve věcech, kde to tento řád výslovně stanoví, ve věcech dalších práv a povinností spojených se služebním poměrem podle právních předpisů, které se vztahují též na služební poměr duchovního (např. sociální a zdravotní pojištění, dávky nemocenského pojištění, mzdové agendy a agendy daně z příjmu, odškodňování pracovních úrazů, jiná odpovědnost za škodu apod.). Ústřední rada ani CČSH neodpovídá za závazky vzniklé diecézi nebo náboženským obcím, jako právnickým osobám, organizačním jednotkám církve, vedeným v evidenci Ministerstva kultury ČR nebo Ministerstva kultury SR v souladu se zákonem. Mzdové záležitosti se řídí právními předpisy platnými pro odměňování duchovních

b) ustanoveného při ústřední radě nebo v úřadu ústřední rady, plní shora uvedené úkoly ústřední rada

c) ustanoveného v DaM, plní shora uvedené úkoly DaM, pokud v jednotlivém případě nerozhodne ústřední rada jinak.

(5) Ústřední rada může vyslat duchovního do zahraničí k misijní činnosti, s tím, že po tuto dobu je ve služebním poměru k ústřední radě.

Článek třetí **Změny služebního poměru**

(1) K rozhodování o změnách služebního poměru jsou příslušné orgány uvedené v článku prvním této části řádu. Změny služebního poměru se po rozhodnutí příslušného orgánu provádějí vydáním a doručením dekretu o ustanovení do funkce (čl.první, odst.4 této části řádu), jímž se ruší předchozí dekret, nebo vydáním změny dekretu o ustanovení do funkce, jímž se mění příslušná ustanovení dosavadního dekretu. Účinnost změn služebního poměru může nastat nejdříve dnem doručení nového dekretu či změn dosavadního dekretu.

(2) Před rozhodnutím o změně služebního poměru si vyžádá orgán, který rozhoduje, písemné stanovisko duchovního, jehož se rozhodnutí týká, popř. vyzve duchovního, aby se v této věci dostavil do jednání rozhodujícího orgánu. Toto vyžádání nebo výzva musí být odeslány duchovnímu alespoň 10 dnů před zasedáním orgánu. Pokud duchovní nezašle písemné stanovisko do dne zasedání orgánu, anebo se do zasedání přes výzvu nedostaví bez vážného důvodu, rozhoduje orgán bez tohoto stanoviska resp. bez slyšení duchovního.

(3) Duchovní je povinen uposlechnout pravomocného rozhodnutí o změně služebního poměru, jinak je dán důvod pro rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru.

Článek čtvrtý **Skončení služebního poměru**

(1) Služební poměr zaniká

a) písemnou dohodou mezi duchovním a organizační jednotkou, která vůči němu plní úkoly jinak příslušející zaměstnavateli. Účinnost dohody je podmíněna schválením ústřední radou, jinak by dohoda byla neplatná od počátku. Datum skončení služebního poměru, uvedený v dohodě, nesmí předcházet datu schválení ústřední radou. Návrh na dohodu nelze odmítnout, je-li podána v souvislosti s odchodem do důchodu invalidního či starobního

b) písemnou rezignací duchovního doručenu organizační jednotce, která vůči němu plní úkoly jinak příslušející zaměstnavateli. Účinnost rezignace nastane a služební poměr skončí dnem uvedeným v rezignaci, nikoliv však dříve než po uplynutí 30 dnů ode dne projednání rezignace v zasedání příslušného orgánu organizační jednotky (diecézní rada, ústřední rada), nejdříve však dnem nejbližšího zasedání ústřední rady, kde má být skončení služebního poměru na základě rezignace projednáno, pokud datum skončení služebního poměru nebude písemně mezi duchovním a ústřední radou dohodnuto jinak

c) dnem vystoupení duchovního z církve, což musí být konstatováno v usnesení ústřední rady a znění usnesení musí být doručeno duchovnímu

d) propuštěním ze služebního poměru usnesením ústřední rady, přijatým po slyšení duchovního v tomto orgánu nebo po nedostavení se duchovního ke slyšení bez vážných důvodů na základě výzvy, doručené mu alespoň 10 dní před zasedáním, a to

da) na základě pravomocného rozhodnutí příslušného kárného výboru

db) na základě návrhu schváleného usnesením diecézní rady, přijatého po slyšení duchovního v diecézní radě nebo po nedostavení se duchovního ke slyšení bez vážných důvodů na základě výzvy, doručené mu alespoň 10 dní před zasedáním a to k datu v usnesení ústřední rady uvedeném, nejdříve však po uplynutí 60 dnů ode dne schválení usnesení, pokud výslovně není v usnesení stanoveno, že pro závažnost

důvodů jde o propuštění výjimečně s okamžitou účinností ke dni doručení tohoto usnesení propuštěnému duchovnímu. Usnesení musí být písemně doručeno duchovnímu nejpozději 30 dnů přede dnem, kdy má služební poměr skončit, nejde-li o okamžité propuštění.

(2) Služební poměr zaniká též dnem úmrtí duchovního.

(3) Zánikem služebního poměru duchovního zaniká rovněž jeho ustanovení do funkce, pokud nedošlo k odvolání ještě před zánikem služebního poměru.

(4) Dnem pravomocného odvolání z funkce v církvi, nejpozději však dnem zániku služebního poměru, nedošlo-li předtím k odvolání z funkce, zaniká duchovnímu oprávnění vykonávat jakékoliv úkony, služby a činnosti příslušející duchovnímu církve ustanovenému do funkce v církvi, dále zaniká oprávnění nosit liturgický oděv a oprávnění používat označení duchovního nebo faráře církve, zanikají též všechna práva a povinnosti spojené s udělenou svátostí svěcení a všechna práva na požitky duchovního podle předpisů církve, včetně práva užívat služební byt.

(5) Zanikl-li služební poměr duchovního v důsledku odchodu do důchodu a duchovní je členem církve, nezaniká oprávnění k označení duchovního církve, ani oprávnění nosit při slavnostních příležitostech církve či při jiných slavnostních příležitostech liturgický oděv a nezanikají práva a povinnosti spojené s udělenou svátostí svěcení a po předchozí dohodě s diecézní radou, popř. vikariátní radou či s ústřední radou může tento duchovní jednotlivě vykonat v dohodnutém místě a v dohodnutém rozsahu služby a bohoslužebné úkony příslušející duchovnímu církve. Bližší podmínky stanoví ústřední rada svým usnesením.

Článek pátý

Použití obecných pracovněprávních předpisů

(1) Pro služební poměr duchovního k církvi se použijí výlučně předpisy církve, zejména ustanovení Ústavy, Organizačního řádu, tohoto řádu, popř. ustanovení dalších předpisů církve, vztahujících se k úpravě služebního poměru, pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Pro služební poměr duchovního se přiměřeně použijí pouze výslovně dále uvedená ustanovení zákoníku práce, popř. prováděcích předpisů k zákoníku práce, upravující tyto záležitosti:

a) dovolená na zotavenou

- -obecná ust. : § 100 písm. a) a b)
- -dovolená za kalendářní rok: § 101, § 102 odst.1, 2, 3, 4, 6, § 103, pokud není Ústřední radou nebo zvláštními právními předpisy určeno jinak
- -dovolená za odpracované dny: § 104
- -společná ustanovení o dovolené na zotavenou: § 106 - § 110c/, pokud není zvláštními právními předpisy určeno jinak

b) mzda, náhrada mzdy a náhrady výdajů:

- -obecná ust.: § 111
- -mzda při výkonu jiné práce: § 115
- -splatnost mzdy a náhrady mzdy :§ 119
- -výplata mzdy a náhrady mzdy: § 120
- -srážky ze mzdy a z náhrady mzdy: § 121
- -překážky na straně zaměstnance: § 124 - § 128
- -náhrady výdajů: § 131, pokud není Ústřední radou nebo zvláštními právními předpisy určeno jinak

c) zabezpečení při pracovní neschopnosti a ve stáří : § 146

d) mateřská dovolená: § 157 - § 160

e) náhrada škody : § 170 - § 206, pokud není Ústřední radou o rozsahu použití těchto ustanovení rozhodnuto jinak , přičemž jinak nelze rozhodnout u odpovědnosti za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání

f) doručování : § 266a

g) průměrný výdělek : § 275

Pokud došlo ke změně pracovněprávních či dalších právních předpisů, použije se těch ustanovení, která upravují shora uvedené záležitosti.

V rámci Slovenské republiky se použijí tatáž či obdobná ustanovení pracovněprávních předpisů platných ve Slovenské republice pro shora uvedené záležitosti..

Článek šestý **Služební poměr kazatele**

Pro služební poměr kazatele z povolání se přiměřeně použijí ustanovení této části Řádu duchovenské služby, pokud se nevztahují výlučně na duchovního.

Článek sedmý **Přechodná a závěrečná ustanovení**

(1) Podle tohoto doplnění a změn Řádu duchovenské služby - nová část V. se ode dne účinnosti posuzuje také služební poměr duchovního, vzniklý přede dnem účinnosti těchto doplnění a změn.

(2) Doplnění a změny Řádu duchovenské služby - nová část V. byly schváleny unesením Církevního zastupitelstva, konaného ve dnech 3.-4.října 1997 a nabývají účinnosti dnem vyhlášení v Úředních zprávách CČSH.

(3) Novela Řádu duchovenské služby, uvádějící tento řád do souladu s Ústavou přijatou 3.zasedáním VIII.sněmu dne 19.10.2002, byla schválena církevním zastupitelstvem dne 7.prosince 2002.

ThDr. Jan Schwarz
patriarcha CČSH